

अपोह (von ऊह् mit अग्र) m. das Abwägen, eine der 8 Eigenschaften der Intelligenz, H. 311.

अपोहन (wie eben) n. dass.: मतः स्मृतिज्ञानमपोहनं च BHAG. 15, 15.

अपोहनीय (wie eben) adj. स्तविगपोहनीय (sc. क्रतु) m. ein Soma-Opfer dieses Namens (deren drei) KĀTJ. ÇR. 22, 6, 21.

अपोह्य (wie eben) adj. zu vertreiben, zu entfernen, zu sühnen: ऐतैर्व-तैरपोह्यं स्यादेनो किंसामुद्रवम् M. 11, 145.

अपकृत (2. अग्र + कृत) N. einer Meditation BURN. Lot. de la b. I. 254. 425 (v. l. असकृतसमाधि).

अग्र (2. अग्र + चर) adj. im Wasser gehend, m. Wasserthier M. 7, 72.

अग्र (von 2. अग्र) adj. wässrig, s. अग्रनत्.

अग्रतम् n. eine religiöse Handlung Up. 4, 209, v. l. im ÇKDa. — Vgl. अग्रम्, अग्रसम्, अग्राम्.

अग्रतु 1) adj. geschäftig, eifrig, ämsig: अग्रवे (vom Soma) ÇAT. Br. 3, 6, 8. Vielleicht eine Verstümmelung von अग्रतुर. — 2) m. Körper Up. 1, 74. Vgl. अग्रु.

अग्रतुर (अग्र = 1. अग्रस + तुर von तुर) adj. geschäftig, eifrig, ämsig: यज्ञेन गातुमसुरो विविद्विरे धियो किन्वाना उशितो मनीषिणः RV. 2, 21, 5. विश्वे देवांसो अग्रतुरः सुतमा गतं तूर्णयः 1, 3, 8. vom Gespanne der Açvin 18, 4. vom Soma 9, 61, 13. 63, 5, 21. VS. 5, 35. von Agni 3, 27, 11. von Indra 51, 2. — Vgl. अग्रु 1.

अग्रतूर्य (von अग्रतुर) n. Eifer, Aemsigkeit: इन्द्राग्नी तविषाणि वां सद्यध्या-नि प्रयांसि च । यवोरग्रतूर्यं कृतम् ॥ RV. 3, 12, 8. अग्रतूर्यं मरुत आपरिष्वः (इन्द्रः) 51, 9.

अग्रतोर्षाम् (अग्रतो, gen. von अग्रु. + याम्) m. N. einer liturgischen Handlung: यस्य पशवो नोपधेरन्नन्वन्वाभिजनाविन्तितेत सो अग्रतोर्षामेण यज्ञेन Åçv. ÇR. 9, 11. 10, 10. (अग्रिष्टोमात्) षडुत्तरे अग्र्यमिष्टोम उक्थयः षोडशी वाजपेयो उत्तरात्रो अग्रतोर्षामः KĀTJ. ÇR. 10, 9, 26. 20, 8, 14. 15. 21, 2, 4. 23, 1, 19. 24, 7, 19. 25, 13, 14. ÇAT. Br. 13, 5, 4. 7. 7, 4, 9. MAÇ. 6, 1. in Verz. d. B. H. No. 297. SĀJ. zu Art. Br. 1, 1. R. 1, 13, 45. (VP. 42: अग्रतोर्षामा).

अग्रतूर्य (von 2. अग्र) adj. wässrig, dunstig: पूर्वे अर्थे रजसो अत्यस्य गवां जनिच्यकृत प्रकृतम् RV. 1, 124, 5.

अग्रतूर्य (अग्रस + तूर्य) adj. über Besitz gebietend: पुवं ह्यग्रतूर्यावन्ती-दत्तं तिष्ठद्वयं न धूर्षदं वनर्षदम् RV. 10, 132, 7.

अग्रवान m. 1) Arm NAIGH. 2, 4. Vielleicht missverständlich aus RV. 4, 7, 1. — 2) N. pr. erscheint in Verbindung mit den Bhrgu: (अग्रिः) य-मग्रवानो भृगवा विरुह्युः RV. 4, 7, 1. अग्रवानवत् adv.: शैर्वाभृगुवच्छुचिं-प्रवानवदा ऊवे RV. 8, 91, 4. Verz. d. B. H. 54, 2. v. u.

अग्रसु n. ops, Ertrag, Besitz, Habe: अश्वेव नो भन्नतं चित्रमग्रः RV. 10, 106, 9. ते सौभगं वीरवद्रामदस्रो दधातन् द्विषिणं चित्रमग्ने 36, 13. यच्चित्र-मग्रं उषसो वहन्ति 1, 113, 20. 9. 80, 2. 106, 9. Vgl. अग्रप्रस, दानाप्रस, स्व-प्रस. Nach NAIGH. 2, 1. und Up. 4. 209: Werk, nach NAIGH. 2, 2: Nachkommenschaft, nach 3, 7: Gestalt. — Vielleicht in etym. Zusammenh. mit अग्रु.

अग्रस्वत् (von अग्रसु) adj. nur im f. °स्वती erträglich, einträglich: उर्वरीः RV. 1, 127, 6. वाच 112, 24. अग्रस्वती मम धीरेस्तु शक वसुविदं भगमिन्द्रा भरा नः 10, 42, 3.

अग्रस्यै (अग्रसु + स्य; nach den Regeln der PAËR. ohne Visarga zu schreiben) adj. oder m. (reicher) Besitzer, Gutsherr: सं यावप्रःस्थो अग्रस्यै जनी कुधीयतश्चिद्यतयो मक्ष्वा die ihr die Reinigungsuchenden antreibt wie ein Gutsherr durch den Schaffner die Leute RV. 6, 67, 3.

अग्रपति (2. अग्र + पति) m. der Gebieter der Wasser, Varuṇa, AK. 1, 1, 56. M. 3, 87. 5, 96.

अग्रपदीतित m. N. pr. Verz. d. Pet. H. No. 80 (durch das Metrum theilweise gesichert). S. अग्र्यपदीतित.

अग्रपित (2. अग्र + पित) n. Feuer AK. 1, 1, 52. H. 1098. — Vgl. अग्रपित.

अग्रपदीतित m. N. pr. Verz. d. B. H. No. 632. 806. S. अग्र्यपदीतित.

अग्र्य (von 2. अग्र) adj. ved. = अदिः संस्कृतम् P. 4, 4, 134. f. अग्र्या und अग्र्यी (RV. 6, 67, 9.) 1) im Wasser befindlich, vom Wasser kommend: शो नो दिव्याः पार्थिवीः शो नो अग्र्याः RV. 7, 33, 11. मृगः 1, 145, 5. योनिः 2, 38, 8. 6, 49, 6. 7, 35, 11. 10, 95, 10. योषा 10, 4. योषणा 11, 2. न ये देवास ओकेसा न मती अग्र्यसाचो अग्र्यो न पुत्राः 6, 67, 9. — 2) wässrig, flüssig: इष्टानि RV. 4, 55, 6. कृविः 10, 86, 12. (P. 4, 4, 134, Sch.) उन्नियोः 9, 108, 6. — Vgl. अग्र्य.

अग्र्यञ्च adj. von अग्रञ्च mit अग्रि; davon अग्र्यञ्च.

अग्र्यदीतित m. N. pr. Verz. d. B. H. No. 632. S. अग्र्यपदीतित.

अग्र्यप्य (von इ mit अग्रि) m. 1) Annäherung, Zusammentreffen, Anfü- gung, von Flüssen PANKAV. Br. 23, 10. in Ind. St. I, 34, 8. 44, 3. von Rüstungsstücken u. s. w. KAUC. 16. 23. 24. — 2) Fuge KĀTJ. ÇR. 17, 6, 7. 9, 7. — 3) das Eingehen in Etwas, Verschwinden: स्वाप्येयं Eingehen in sich selbst ÇAT. Br. 10, 5, 2, 14. स नो द्याद्वह्नाप्ययम् ÇVETĀÇV. Up. 6, 10. ब्रह्मण्यप्ययं ब्रह्माप्ययमेकीभावम् ÇĀMk. zu d. St. प्रभवाप्यय du. oder sg. Hervorgehen und Eingehen, Entstehen und Vergehen KĀTHOP. 6, 11. MĀND. Up. 6. M. 5, 27. MBH. 1, 2547. 5, 2569. 12, 747. 1822. 1845. 10355. भवाप्ययो BHAG. 11, 2, v. l. — Vgl. अग्र्यपित.

अग्र्यपदीतित (अग्र्यप्य + दीतित) m. N. pr. eines Autors aus dem 16ten Jahrh. n. Chr. COLEBR. Misc. Ess. I, 337. Verz. d. Pet. H. No. 80. GILD. Bibl. 369. Varianten dieses Namens: अग्र्यदी°, अग्र्यदी°, अग्र्यदी°, अ- प्यप्य, अग्र्यापदी°.

अग्र्यप्य m. N. pr. COLEBR. Misc. Ess. II, 174. S. अग्र्यपदीतित.

अग्र्यप्यम् (von अग्रि + अर्थ) adv. in der Nähe: तानप्यर्थमाग्नीधस्य त्रिग्युः ÇAT. Br. 3, 6, 2, 28.

अग्र्यापदीतित m. N. pr. COLEBR. Misc. Ess. I, 333. Journ. as. IV série, XI, 529. S. अग्र्यपदीतित.

अग्रप्रकाश (3. अ + प्र°) adj. a) nicht leuchtend, finster: अग्रप्रकाशा दिशः सर्वा वातेरामन्नार्तवैः HIP. 1, 18. Uebertr.: सो ऽकमिष्याविशुद्धात्मा प्र- जालोपनिमीलितः । प्रकाशश्चाप्रकाशश्च लोकालोक इवाचलः ॥ RAIG. 1, 68. — b) dem Auge nicht sichtbar, versteckt, heimlich: तानि संधिषु सीमा- यामप्रकाशानि कारयेत् M. 8, 251. प्रकाशाश्चाप्रकाशोश्च (Diebe) 9, 256. Da- von °शम् adv. im Geheimen 8, 351. — 2) m. geheime Mittheilung TAIG. 2, 8, 30.

अग्रकृष्ट (3. अ + प्र°) m. Krähe ÇĀBDAR. im ÇKDa. — Vgl. अग्रकृष्ट.

अग्रकृत (3. अ + प्र°) adj. nicht ausdrücklich bestimmt; davon nom. abstr. °तव KĀTJ. ÇR. 6, 7, 2.